

ADI SOYADI: Ezgi TUNA

BAŞLIK: BATI ANADOLU TÜRK OCAKLARI 1923-1931

ÖZET

Millet kelimesinin birinci anlamı; toplumsal mirasın en önemli unsurlarına sahip olmak, ikincisi geçmişlerinin ve gelecekteki yazgılarının da ortak olduğu inancıdır.

Millete geçiş sürecinde sosyal, iktisadi, politik dönüşümlerin bilhassa Fransız İhtilaliyle milliyetçilik çağını açtığı genel kanıdır. Somut olarak tarihsel süreçte geniş perspektifte bakıldığında milliyetçilik insanlığın varlığıyla eşdeğer bir kavramdır. Millet kavramının oluşmasıyla son toplum şeklini almış kabul edilir. İnsanlığın toplumsal bir varlık olma yolundaki son merhalesi milleti oluşturmaktır. Tarihsel süreç içerisinde milliyetçilik kavramı hayatlarımıza girdikten sonra çoğu insan, başka bir millet boyunduruğuna girmektense yoksul yaşamayı tercih etmiştir. İnsanlığın ilk anlarından itibaren bir millet kavramının varlığı söz konusudur. İlk milliyetçiliği devlet siyasetinde temel yapan *Çi-çi*'dir. Aynı şekilde *Kaşgarlı Mahmut'un Divan-ı Lügat-it Türk* adlı eseri de bir millet kavramının olduğunu açıkça bize göstermektedir, diyerek örneklendirmiştir.

Türk Derneği, Türkü Yurdu Cemiyeti, Türk Bilgi Derneği ve Türk Ocağı, Türkçü faaliyetlerin oluşmasında temel atmış derneklerdir. Bu faaliyetlerin aldığı yol sayesinde Türkçü oluşumlar ve Türklük bilinci gelişme göstermiştir. Türk Yurdu Cemiyeti'nin yayın organı olan Türk Yurdu günümüze kadar varlığını sürdürerek önemli çalışmalar yapmış ve *Tarık Zafer Tunaya*'nın deyişiyle yakın tarihimizi aydınlatması noktasında bir kilometre taşı olmuştur.

Türk Ocağı Derneği de günümüze kadar varlığını sürdürerek milli bilinç kavramının gelişimine ışık tutan yol gösterici olmuştur. II. Meşrutiyet'ten itibaren var olan Türk Ocağı Derneği politikadan uzak durmak arzusuyla yola çıksa da zamanla ideolojisini benimseyen İttihat Terakki ile kaynaşmış daha sonraki dönemlerde de önemli katkılar sağlamaktan geri kalmamışlardır. Türk Ocakları ve çalışma alanı olan Batı Anadolu'da Türk Ocakları bir fikrin hayat bulmasına ve gelişmesine tanıklık etmektedir.

Dönemin fikir yapısını geliştiren ve önemli çalışmalarla fikriyata önemli katkılar sunan Türk Ocakları, başta merkezler olmak üzere tüm yurttaki konferans, müsamereler, okul, neşriyat, sıhhiye, tiyatro, sinema, köycülük, sergicilik ve müzecilik

gibi çalışmalar yaparak Türk Devrimine katkılar sağlamıştır. Türk Ocakları tüm yurda dağılarak Türk Devriminin ışık tutanları olmuştur. Yapılan ve yapılacak olan devrimlerde iktidarı desteklemiş ve fikirlerin Anadolu'da yayılmasını sağlayarak Anadolu'nun savaş sonrası içine kapanan çehresini aydınlatmışlardır. Türk Ocakları çeşitli sebeplerden dolayı 1931 yılında faaliyetlerine son vererek CHP'ye devredilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Türk Ocakları, Batı Anadolu, 1923-1931